

Działania na rzecz utworzenia docelowego systemu VAT

Harmonizacja przepisów krajowych dotyczących podatku od wartości dodanej (VAT) trwa od 1967 r. ze względu na potencjalnie zakłócający wpływ tego podatku konsumpcyjnego na jednolity rynek. Przepisy przejściowe dotyczące VAT, niezgodne z zasadą miejsca przeznaczenia, były stosowane na jednolitym rynku od ponad dwóch dekad. Od 2016 r. ramy podatku VAT są poddawane przeglądowi i aktualizowane, w celu zastosowania zasady miejsca przeznaczenia oraz zmiany przepisów dotyczących stawek VAT. Parlament ma głosować w sprawie dwóch wniosków Komisji dotyczących podatku VAT podczas I sesji plenarnej w październiku.

Kontekst

[Ramy prawne dotyczące VAT](#) obejmują [dyrektywę w sprawie VAT](#) (2006/112/WE), dodatkowe dyrektywy szczegółowe, [rozporządzenie wykonawcze](#) (282/2011) oraz [rozporządzenie w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT](#) (904/2010). Powstały one, zanim rozkwitła globalna, cyfrowa i mobilna gospodarka. Bieżący przegląd ram VAT oznacza zmianę tych instrumentów.

Obecne zasady przyjęto w momencie tworzenia jednolitego rynku, kiedy ustanowiono przepisy przejściowe dotyczące VAT, obowiązujące do momentu ustanowienia docelowego systemu opartego na zasadzie miejsca przeznaczenia. Są one sprzeczne z zasadą opodatkowania międzynarodowego, zgodnie z którą podatki pośrednie od konsumpcji są pobierane w kraju, w którym towary i usługi są konsumowane. Powszechnie uznaje się je za złożone i kosztowne w przestrzeganiu, a także za stwarzające okazję do nadużyć finansowych.

W [planie działania Komisji Europejskiej w sprawie VAT z kwietnia 2016 r.](#) określono zmiany, które mają zostać przyjęte w celu dokonania przeglądu i aktualizacji ram VAT. Dostosowanie systemu podatku VAT obejmuje: ustanowienie docelowego systemu VAT w handlu transgranicznym; walkę z oszustwami w zakresie VAT; aktualizację ram stawek VAT; uproszczenie i modernizację przepisów w zakresie podatku VAT w handlu elektronicznym oraz aktualizację przepisów dotyczących podatku VAT dla MŚP.

W okresie od grudnia 2016 r. do maja 2018 r. złożono łącznie 11 wniosków ustawodawczych w sprawie zmiany ram prawnych VAT i wdrożenia planu działania dotyczącego VAT. Trzy z nich zostały już przyjęte (dwie dyrektywy w sprawie [zasad VAT na jednolitym rynku cyfrowym](#) przyjęte 5 grudnia 2017 r. oraz [dyrektywa w sprawie minimalnej podstawowej stawki](#) przyjęta 22 czerwca 2018 r.); oczekuje się natomiast, że wkrótce zostanie jeszcze przyjęty inny wniosek dotyczący [zmiany rozporządzenia w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT](#) w ramach pakietu dotyczącego docelowego systemu w handlu wewnętrznym.

Przejdzie do docelowego systemu VAT działającego w Unii Europejskiej w taki sam sposób, w jaki miałyby to miejsce w jednym państwie, nie było do niedawna uznawane za możliwe. Od 2015 r. taki system stał się wykonalny dzięki doświadczeniom z systemem usług elektronicznych, czyli małym punktem kompleksowej obsługi ([MOSS](#)).

Ramy [stawek VAT](#), określone w dyrektywie VAT, obejmują zasadniczo stawki podstawowe i obniżone. Stosuje się w nich zasadę, zgodnie z którą stawki podstawowe obowiązują w odniesieniu do wszystkich towarów i usług, a jedną lub dwie stawki obniżone można stosować tylko do towarów lub usług wymienionych w dyrektywie w sprawie VAT (wykaz pozytywny).

Wprowadzenie docelowego systemu opartego na zasadzie miejsca przeznaczenia w handlu wewnętrznym pozwala na większą elastyczność w ustalaniu stawek VAT i umożliwia wszystkim państwom członkowskim zastosowanie legalnych odstępstw. Dlatego też wprowadzanie zmian w dyrektywie w sprawie podatku VAT w odniesieniu do stawek zależy od transpozycji i stosowania przepisów dyrektywy wprowadzających szczegółowe środki techniczne funkcjonowania docelowego systemu VAT.

Wnioski Komisji Europejskiej

Wniosek w sprawie docelowego systemu w handlu wewnętrznym

Przewiduje się dwa etapy wprowadzania docelowego systemu opodatkowania handlu (B2B) między państwami członkowskimi. W ramach pakietu z dnia 4 października 2017 r., dotyczącego [jednolitego unijnego obszaru VAT](#), w pierwszej kolejności przedstawiono dwa wnioski ustawodawcze zmieniające ramy VAT dotyczące wewnętrznego handlu towarami. W [komunikacie](#) z tego samego dnia Komisja wskazała, że transgraniczne

świadczenie usług zostanie zaproponowane po wyciągnięciu wniosków z realizacji pierwszego etapu (przez Komisję pięć lat po wejściu w życie).

W dniu 4 października 2017 r. Komisja przyjęła wnioski dotyczące zmiany ram VAT. [Wniosek](#) dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę VAT (2006/112/WE) wprowadza pojęcie „podatnika certyfikowanego”, analogicznie do [upoważnionego przedsiębiorcy](#) w unijnym kodeksie celnym, który pozwala na uznanie podatnika za wiarygodnego w przypadku spełnienia określonych warunków. Zapewnia również środki zaradcze w przypadku niedociągnięć, na żądanie Rady. Wprowadza ponadto naczelną zasadę docelowego systemu VAT, czyli zasadę miejsca przeznaczenia, z punktem kompleksowej obsługi, w którym dostawcy rejestrują się jednorazowo w celu dokonywania transakcji w Unii Europejskiej, dzięki rozszerzeniu MOSS w odniesieniu do usług elektronicznych.

Wniosek w sprawie stawek VAT

W dniu 18 stycznia 2018 r. Komisja przyjęła [wniosek](#) dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek podatku od wartości dodanej w ramach pakietu dotyczącego sprawiedliwego opodatkowania (III). Zmiana ta jest związana z ustanowieniem zasady miejsca przeznaczenia, co oznacza, że dostawcy towarów lub usług dla konsumentów nie uzyskują znaczącej korzyści po założeniu działalności gospodarczej w państwie członkowskim o niskich stawkach.

We wniosku przewidziano, że nadal będzie obowiązywać minimalna stawka podstawowa VAT wynosząca co najmniej 15%. Niemniej jednak każde państwo członkowskie mogłoby stosować maksymalnie dwie stawki obniżone, które nie są niższe niż 5%, kolejną stawkę bez dolnego progu oraz zwolnienie z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie. Korzyści z obniżonych stawek byłyby przenoszone na konsumentów.

Zasada polega na tym, że można ją stosować do wszystkich towarów, z wyjątkiem tych, które zostały wyłączone (wykaz negatywny). Wykaz negatywny obejmuje 16 kategorii towarów i usług, w przypadku których zastosowanie obniżonej stawki może zakłócić konkurencję lub które są objęte podatkiem akcyzowym (alkohol, tytoń i energia), a zakres wykazu jest monitorowany przez Komisję.

W uzupełnieniu dodano minimalną średnią ważoną wszystkich stawek VAT stosowanych w państwach członkowskich wynoszącą co najmniej 12%. Ponadto Komisja proponuje dopuścić niższe stawki regionalne dla Madery i Azorów.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

Docelowy system w handlu wewnątrzunijnym

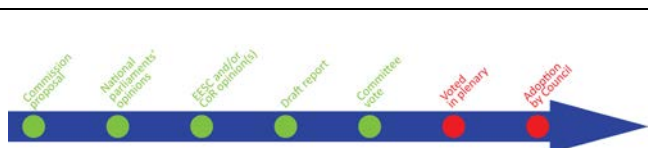
Parlamentarna Komisja Gospodarcza i Monetarna (ECON) przyjęła 3 września 2018 r. [sprawozdanie](#) w ramach procedury konsultacji. Poprawki mają na celu doprecyzowanie pojęcia podatnika certyfikowanego (określenie powodów odmowy przyznania takiego statusu), zapewnienie spójności z pojęciem upoważnionego przedsiębiorcy, zapewnienie mechanizmu rozstrzygania sporów dotyczących VAT między państwami członkowskimi, wprowadzenie mechanizmu automatycznego powiadamiania podatników o zmianach i aktualizacji obowiązujących stawek VAT w państwach członkowskich, zapewnienie uwzględnienia specyfiki MŚP oraz wzmocnienie monitorowania i sprawozdawczości zgodnie z dyrektywą.

Stawki podatku VAT

W dniu 6 września 2018 r. komisja ECON przyjęła [sprawozdanie](#) w sprawie tego wniosku w ramach procedury konsultacji. W poprawkach dodano maksymalny próg 25% do stawki podstawowej, zmianę wykazu negatywnego przez Komisję w drodze aktu wykonawczego (w razie potrzeby i związaną z zakłóceniem konkurencji) oraz utworzenie unijnego portalu informacyjnego dotyczącego VAT dla przedsiębiorstw oraz informacji na temat stawek VAT.

Oba sprawozdania mają zostać poddane pod głosowanie podczas pierwszego posiedzenia plenarnego w październiku.

Procedury konsultacji; Komisja przedmiotowo właściwa: ECON; [2017/0251\(CNS\)](#), sprawozdawca: Jeppe Kofod, (S&D, Dania); [2018/0005\(CNS\)](#), sprawozdawca: Paul Tang (Tibor Szanyi, Węgry, S&D). Zob. również briefingi w sprawie [docelowego systemu w handlu transgranicznym](#) i [stawek VAT](#) w serii „Opracowywanie prawa UE”.

Niniejszy dokument został przygotowany z myślą o posłach do Parlamentu Europejskiego i członkach personelu parlamentarnego. Zawiera informacje, które mogą być pomocne w pracach parlamentarnych. Wyłączną odpowiedzialność za jego treść ponoszą autorzy, a wyrażonych w nim opinii nie należy traktować jako oficjalnego stanowiska Parlamentu. Powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów niekomercyjnych jest dozwolone, pod warunkiem że podane zostanie źródło, a Parlament Europejski zostanie wcześniej powiadomiony i otrzyma egzemplarz publikacji. © Unia Europejska, 2018.

